

Tegyük elevenebbé a szegedi békebizottságok munkáját

A békemozgalom célja

A nemzetközi békeharc ismeretese: megmutatni, milyen hatalmas a Szovjetunió vezetete békétörvénye, és, hogy ugyanakkor azt is, hogy milyen erők fenyegetik a világ békéjét. Feladatuk a békebizottságoknak, hogy megmutassák a szocializmust építő hazánk helyét a békeharcban és rámutassanak arra, hogy dolgozó népünk csak akkor tud eredményesen harcolni a béke ellenségei ellen, ha keményen helytáll a termelőmunkában és egységesen felsorakozik a párt- és a kormány politikájának végrehajtására.

Mennyiben valósították meg a szegedi békebizottságok ezeket a feladatokat? Munkájuk tartalma az általános nemzetközi események ismertetése volt, az úgynevezett békebeszélgetések, kisgyűlések, béke-estek, ankétok, találgatások, filmelőadások, stb. formájában. Ezek közül eddig a legnagyobb tömeget a békebeszélgetések, továbbá a kisgyűlések vonzották. Az elmúlt két esztendő alatt havonként tartották meg ezeket a rendezvényeket az üzemi, hivatali és kerületi békebizottságok. Elérték, hogy a város lakóinak nagyrésze tájékozódott az időszerű nemzetközi eseményekről. Helyesen cselekedett a városi békebizottság, amikor jól képzett előadókat küldött a lakóterületekre, mert az előadás után az emberek bátran feltárták problémáikat és nyilvánították véleményüket. A béke-estek, találgatások és ankétok szintén jelentős tömeget mozgattak meg — egy-egy ilyen rendezvényen száz-kétszáz fő jelent meg. A szegedi békebizottságok kezdeményezésére kezdődtek el a térségi, a földgömb előtti beszélgetések. Ez a módszer az egész országban elterjedően van. Lényege az, hogy az előadók a térképen, vagy a földgömbön megmutatták egy-egy ország fekvését, termelési viszonyait és így a jelenlévők egyúttal földrajzi ismereteket is szereztek.

A jobboldali elhajlás

Káros hatással volt a szegedi békebizottságok tevékenységére is. Az egyes területek sok esetben távol maradtak a rendezvényektől. A kisgyűléseken, vagy a békebeszélgetéseken alkalmával csupán a nemzetközi kérdéseket ismertették, de nem nevelték eléggé a különböző felfogású embereket szilárd elvi állásfoglalásra, igaz hazafiságra. Bár 1955 elején a IV. Magyar Békakongresszus előkészítésére mintegy 400 kisgyűlést tartottak a békebizottságok, a nemzetközi kérdések ismertetését nem ködték össze pártunk és kormányunk politikai célkitűzéseinek népszerűsítésével, nem magyarázták eléggé népköztársaságunk külpolitikai irányvonalát. A jobboldali elhajlás káros hatása abban is megmutatkozott, hogy a békebizottságok egyes rendezvényein bizonyos fokú nemzetieskedés és kozmopolitizmus volt tapasztalható.

A Központi Vezetőség 1955 márciusi határozata szétzúzta a jobboldali elhajlást. A szegedi békebizottságok munkájában azonban különösebb eredmény nem következett be. A békebizottságok nagyon sokszor nem a dolgozókat érdekli kérdésekre adtak választ, hanem szűkösről — mint már fentebb említettük — a nemzetközi kérdések ismertetésére szorítkoztak továbbra is. A következőkben az lett, hogy a békebizottságok tevékenységére iránt itt-ott közömbösség mutatkozott meg, sőt egy-két helyen a békebizottságok is megszűntek. Például az Új-szegedi Kender-Lenszöví Vállalat „kérdésszelekt” ládája nincs már meg. Ebben az üzemben a dolgozók közel 400, a nemzetközi helyzettel kapcsolatos kérdést tettek fel. Ez a helyes kezdeményezés országosan elterjedt, a gyárban azonban — mivel nem törődtek vele — megszűnt. A békebizottságok fogvatartó munkáját mutatja

az is, hogy például a múlt rendszer örökségeként néhány esetben még a fiatalabb korosztályok is tehernek tartják a honvédelmet, hazánk határainak, békéjének és biztonságának védelmét.

Szegeden jelenleg

733 békebizottság működik 1953-ban 802 volt a számuk. Elsősorban a lakóterületeken szűnt meg több békebizottság, például Alsóvároson és Új-szegeden. Ugyanakkor az üzemekben, mint a Ruhagyárban, az Ecsetgyárban vagy a Cipőgyárban fejlődés tapasztalható. Ennek magyarázata, hogy az üzemekben a pártszervezetek jobban ellenőrzik, segítik a békebizottságok tevékenységét.

A békebizottságok tagjainak mintegy 55 százaléka párttag. Elsősorban ezekre az elvtársakra támaszkodva meg lehet javítani, elevenebbé lehet tenni a békebizottságok munkáját. A pártszervezetek a békemozgalomért felelős kommunisztáknak adják pártmeggazdálkodást, hogy legjobb tudásukkal és erejükkel törekedjenek a mozgalom fellélesztésére. Az eddigig is szorosabb kapcsolatot tartanak fent a békebizottságok a tömegszervezetekkel, különösen a DISZ-szel, és törekedjenek arra, hogy minél több fiatal tevékenykedjék a bizottságokban. A városi békebizottság nagyobb tervszerűséggel előre szabja meg az üzemi, kerületi, vagy a hivatali felelősök és aktívák munkáját, tájékoztatja őket arról is, hogy központilag milyen rendezvényekkel akarják erősíteni a békemozgalmat. A békemozgalom vezetőinek kitüntetett dolgozókat, családost anyákat, lelkes DISZ-fiatalokat bízhatnak meg, mert nyilvánvaló: a munkások között elsősorban a kiváló munkásoknak, a dolgozó asszonyok körében a példás családot anyáknak van tekintélyük és így tovább.

Keressék, kutassák a béke-

bizottságok azokat a módszereket, amelyek segítségével sokkal nagyobb tömegeket tudnak megmozgatni. A kisgyűlések és a békebeszélgetések nagyon hasznosak, de ezenkívül nagyon sok ötlettel, elgondolással lehet gazdagítani, színvonalasabbá tenni a mozgalom munkáját. A Textilművekben a béke-kisgyűlések után rendszerint filmelőadást tartanak. Hasznos az olyan kezdeményezés is, mint a gyermekfénykép kiállítás. Az anyák látják a sok apró csöpp fényképét és jobban megértik, hogy gyermekeik jövőjéért kell harcolniuk a békéért. A Textilművek és a Ruhagyár példájára a városban mindenütt igyekezzenek béke-ankétokat szervezni, ahol a dolgozók feltett kérdéseire válaszolnak az előadók. A tapasztalat azt mutatja, hogy a rendezvényeknek ez a formája felkelti a tömegek érdeklődését. Feltehetően helyes a városi békebizottságok az a terv, hogy Hruscsov és Bulganin elvtársak indiai látogatásáról rendszeresen vetítsenek majd keskenyfilmet a városban.

Hatalmas segítséget

nyújt a békemozgalom erősítéséhez a Szovjetunió Kommunista Pártja XX. Kongresszusának az anyaga. A városi békebizottság tanulmányozza behatóan a kongresszus beszámolóját, a felszólalásokat, a határozatokat és ennek alapján készíti el a következő időszak munkatervét. A békeaktiváció a nemzetközi kérdések ismertetése mellett a jövőben jobban térjen ki a párt- és a kormányhatározatok ismertetésére, amelyek a békéért folytatott harcot is segítik és erősítik. Sokkal elevenebbé kell tenni a szegedi békebizottságok munkáját, hogy az egyszerű emberek között is megteremtődjenek a küzdelem és a Szovjetunió, pártunk és kormányunk békepolitikájának megvalósításáért.

Mozgalmas az élet a Bolyai János diákokthorban

AZ SZTK-VAL szemben levő ház elején a következő felírás látható: „Bolyai János diákokthor”. A Szegedi Tudományegyetem természettudományi karának 185 hallgatója lakik itt. Ez a diákokthor a „legfiatalabb” Szegeden, mindössze két éves. Az elmúlt hetekben a téli szünet alatt a kollégiumot megöthonosabbá tették: a szobákat kifestették, az ablakokat csipkefüggönyökkel díszítették, a falra képeket helyeztek, a nagy tanulóba fehér cserépkályhát építettek és neon világítást vezettek be.

A Bolyai diákokthorban négy kitűnő és 31 jelesrendű tanulóval büszkélkedik. Az átlagos tanulmányi eredmény azonban nem kielégítő. Most a vizsgák után a kollégium vezetősége fél éves munkatervet dolgozott ki a gyengén tanulóknak segítségére. Beosztották a jobb tanulókat, kik segítik a gyengébbeket, s ezt a vezetőség és az igazgató is ellenőrzi. Harsányi Ernő harmadéves fizika-matematika szakos jelesrendű hallgató, Fekete László a természettudományi kar DISZ-titkára rendszeresen foglalkozik évfolyamtársával. Ebben az évben már tizenhárom látogatták meg a diákokthort az egyetem tanárai is. Kalmár László, Ábrahám Ambrus professzor, Biczók Ferenc adjunktus, Rábai Imre tanársegéd több órát töltött a diákokthorban, s a nehezebb témák feldolgozásában segítettek a hallgatóknak.

Magyar küldöttség utazik a dubrovniki nemzetközi meteorológiai konferenciára

Az ENSZ keretében működő meteorológiai világszervezet európai bizottsága március 12-én kezd meg konferenciáját Jugoszláviában Dubrovnikban. A

A TANULMÁNYI színvonal emelése mellett komolyan foglalkozik a diákokthor vezetősége a politikai nevelőmunkával. Már a szoba-beosztásoknál úgy helyezték el a hallgatókat, hogy minden szobában legyen egy párttag, vagy DISZ vezetője tag. A szobákban mindennap megbeszéljük a legfontosabb külpolitikai eseményeket. Nemrégiben több mint 800 forint értékű szépirodalmi és szakkönyvvétel jutalmazták a tanulmányi és a társadalmi munkában jelesrendű hallgatókat. Ott határozták el, hogy a most épülő ifjúsági údülő és vízisporttelep építtetésében ők is részt vesznek: ötszáz munkórát vállaltak.

A hallgatók szórakozásáról is gondoskodik az otthon vezetője. Minden héten egyszer közösen mennek színházba, vagy moziba, ezenkívül a leány-diákokthorokkal közösen műsoros klub-estet rendeznek. Délutánokként hangszereken játszanak a hallgatók. A „fotósok” is tevékenykednek, a biológusok szobáiban valóságos teli kertek: sok szép virág, akvárium, díszítő azokat. Minden szobában tiszta, rendes, meglatosított, hogy tisztasági verseny van.

MOZGALMAS az élet a Bolyai János diákokthorban, ahol a hallgatók elhatározták: az év végére tanulmányi eredményük eléri a jelenlegi legjobb diákokthort.

(Zs)

Akiknek a „nevelőmunkájában” nincs köszönet

Hegedűs János 12 éves mekes parasztember fia. — Edesapja a felszabadulásig a Vay bárók bérese volt, jelenleg pedig a Zsákay Állami Gazdaság kocsisa. 17 éves János fia tanító akar lenni, a nép hivatásos nevelője és oktatója. Ifjú Hegedűs János az újszegedi Tanítóképző I. osztályának tehetséges tanulója.

Tanárai sokat várnak tőle. A fiúnak igen jó érzése van a zenéhez, különösen a hegedűs kezeli meglepő ügyességgel.

Általános iskolai tanulmányait miután jeles eredménnyel elvégezte, a tanhosi zeneiskola növendéke lett. Tanhosi elkerülve zenei tanulmányait tovább folytatta, s ma már a 7. évfolyamot végzi a hegedűs-zakon. Tehetsége olyan reményekre ad jogot, hogy talán nem is olyan sokára népünk jeles művésze válhat belőle. De vajon népünké lesz-e, ha jelenlegi körülményei között nevelkedik továbbra is?

Hegedűs Jánost jó tanulmányi eredménye, származása alapján díjmentes hely várta a Tanítóképző Kollégiumában, ő azonban nem foglalta el ezt a helyet. Hűgával együtt a Szent István térre költözött, Lásbas Erzsébet-hez.

Kik ezek a Lásbasok?

Szeptember második felében, amikor Hegedűs János volt az osztályban az egyetlen vidéki, aki nem lakott kollégiumban, osztályfőnöke meglátogatta szállásadóját. Kispolgári lakás, sok-sok szentkép. Lásbas Erzsébet vénkisasszony nővérével, s a két Hegedűs gyerekkel lakik itt. A gyerekek „lelkilétet” a Lásbas-nővérek roppant nagy gondot fordítanak. János mindennap fél 6-kor kel, hogy el tudjon menni a tanítás megkezdése előtt a reggeli misére.

A gyerekek lelkét ilyen „eredményesen” patronáló Lásbas Erzsébet 1952-ben távoztottak el az Orvosgyetem Sebészeti Klinikájáról, uszító, klerikális, reakciós magatartása miatt. Nővére, Lásbas Gabriella ma is az Orvosgyetem Gazdasági Hivatalában dolgozik. De vajon úgy, mint annak idején a húga? Erre talán a GH igazgatója adhatna választ?

Ilyen környezetben, ilyen körülmények között él Hegedűs János I. gimnazista húgával együtt.

A tanítóképző tanári testülete megismerve a helyzetet, egyre inkább szorgalmazta a fiú kollégiumba költözését. Eredménytelenül. Szülői értekezleten Lásbasék kardoskodtak amellett, hogy a gyerek náluk van a legjobb helyen.

Hogy kerültek a Hegedűs-gyerekek Lásbasokhoz?

A téli szünet idején János osztályfőnöke meglátogatta a Hegedűs-családot Zsákán. Először — a fiú volt általános iskolai igazgatóját kereste fel az osztályfőnök. A fiatal elvtárs örömmel segített János osztályfőnökének. Beszéltek az edesapával, akivel az után találkozott.

49 éves; vigkedélyű ember Hegedűs Péter bácsi, János apja. Rövid beszélgetés után örömmel adta beleegyezését, hogy a téli szünet után kollégiumba költözzék a fia.

Az apa elmondotta, hogy fiát egy volt zsidai tanárnéje, név szerint Kardos Klára segítette elhelyezni egy régi ismerősénél, Lásbaséknál, mikor János Szegedre került. Hogy mennyit fizetnek a két gyermek eltartásáért Lásbaséknak, azt az apa pontosan nem tudja? Úgy vélte, ha Kardos Klára mondaná, a gyerek biztosan azonnal beköltöznék a kollégiumba.

Beszélni kell tehát Kardos Klárával. Míg az edesapa távozását a tanárnő várta az iskolában, a fiatal zsidai igazgató elmondotta János osztályfőnökének, hogy Kardos Kláraval sok baj van. Klerikális szellemben uszítja a növendékeket. Maga minden reggel átszalad kerékpárral a szomszéd faluba misére. Egyébként 1948-ban menesztették a szegedi egyetemről, mert ott is uszító magatartást tanúsított. Az osztályfőnök látta már az összefüggéseket. Kiszáradt a faluszélre a Hegedűs-családdal. A ház előtt a sárban kérepre-nyomot látott. Kardos Klára meglepette,

Az edesapja a fiára bízta a

döntést a kollégiumba való költözéssel kapcsolatban. A fiú nem nézett az osztályfőnökre szemébe, lesütött szemmel bizonygatta, hogy neki jó Lásbaséknál, de ha Kardos tanárnő mondaná, beköltöznék a kollégiumba. Egyáltalán nem meglepő, hogy Kardos tanárnő ezt nem mondta és a fiú a téli szünet után is Lásbasékhöz ment vissza, nem költözött be a kollégiumba.

Felévkor szép átlagot ért el Jánosék osztálya. A 3.76-os átlag középiskolási viszonylatban komoly eredménynek számít. A korábban jeles tanuló Hegedűs János, azonban csak nagy segítséggel érte el a jó rendfűszert. Hármass osztályzata is volt.

Osztályfőnöki órán tanára segített kérdezte Jánost, hogy talán az időbeosztással van problémája. Ekkor mondta el a fiú, hogy bár minden reggel fél 6-kor kel, még sincsen ideje a reggeli tanulásra. Másra kell az idő.

A napokban a fiú osztályfőnöke ismét ellátogatott Lásbasokhoz és újra meg kellett győződnie arról, hogy a Lásbas-nővérek szívós és makacs elszántsággal mindenképpen meg akarják menteni a 17 éves Hegedűs János „lelküdvösségét”; egyik fő gondjuknak tekintik a serdülő fiú világnézetének formálását. Lásbas Gabriella kijelentette, hogy a lelkiélet dolgaiban nem ismeri a terrort. Ha János jól érzi magát náluk — Lásbas Gabriella véleménye szerint pedig igen jól érzi —, akkor ő nem fog a fiú akaratát és kívánságát ellen cselekedni, mert úgy mond — náluk „csak szepet és jót tanulhat”.

A tanár megkérdezte Lásbas Gabriellát, hogy mit gondol, mit eredményez e nevelés kettsége: az iskolai tudományos materialista nevelés mellett a tudománytalanság, a babonák szüregelés a gyermek lelkébe? És mit válaszolt erre Lásbas Gabriella?

Azt, amit az értelmüket nem használó, de klerikális céljaikkal nagyon is tisztában lévő bigottak ilyenkor válaszolni szoktak: hogy a tudomány dolgaikhoz nem laszt?

Je'entkezési felhívás az 1956. évi országos mezőgazdasági kiállításra

1956. szeptember 2—16. között rendezik Budapesten a mezőgazdaság élenjáró dolgozóinak nagy seregszemléjét, az országos mezőgazdasági kiállítást.

Kik vehetnek részt a kiállításon?

A kiállításon részt vehetnek azok az egyéni gazdálkodók, termelőszövetkezetek, állami gazdaságok, gépalomások, tudományos kutató és kísérleti intézetek, kísérleti gazdaságok, szakoktatási intézmények, tan gazdák, célgazdaságok, erdőgazdaságok, vadgazdaságok, hal- és nádgazdaságok, tőgazdaságok, baromfi-telek, állomások, törzsállattenyésztő állomások, mesterséges termékenyítő főállomások, állami mén és csikótelepek, halászati szövetkezetek, méh-, galamb, egyéb apróállattenyésztő egyesületek, legeltetési bizottságok, továbbá a mezőgazdasággal szoros kapcsolatban álló egyéb szervek és vállalatok, amelyek a mezőgazdaság valamelyik ágazatában kimagasló eredményt értek el. Kiemelkedő helyet foglalnak el a kiállításon azok az üzemek, amelyek valamennyi üzemiáguk eredményeinek figyelembevételével a legjobbak.

Részt vehetnek továbbá a kiállításon — termelési és munkamódszereik ismertetésével — a legkiválóbb termelőszövetkezeti elnökök, állami gazdaságok és gépalomai igazgatók, mezőgazdászok, valamint a felsorolt gazdaságok, szervek, intézmények, bármilyen más beosztásban lévő, kimagasló termelési eredményt elért dolgozói, (brigád- és munkacsoportvezetők, brigádtagok stb.) s a legjobban gazdálkodó egyéni dolgozó parasztek és szakszervezetek.

A jelentkezők feladata, hogy a kiállításra kerülő állatok, termények és egyéb tárgyak oda- és visszaszállításának, valamint az állatkísérők oda- és visszautazásának vasúti költségeit a kiállítás rendezősége viseli.

A jelentkezők feladata, hogy a kiállításra kerülő állatok, termények és egyéb tárgyak oda- és visszaszállításának, valamint az állatkísérők oda- és visszautazásának vasúti költségeit a kiállítás rendezősége viseli.

ért, de azt vallja, hogy a fiú lelki fejlődése jó kezekben van:

A Lásbas-nővérek érve nagyon átlátszóak. Amikor a kollégiumba való beköltözésről van szó, a fiú szabad elhatározására hivatkozik. Mi nem hiszünk a szabad akarat olyan hirdetőinek, akiknek klerikális reakciós magatartásuk miatt kell megválniuk munkahelyüktől. Az ilyen emberek népünk ellenségei. A mi társadalmunk nem tűrheti, hogy a 12 gyermekes volt báró-cselédok fiait és leányait Kardos Klára és Lásbas Erzsébetek és Gabriellák neveljék.

Hegedűs János szüleinek meg kell értenie, hogy tehetséges fiukból csak akkor válhatnak a társadalom számára is igazán értékes ember, ha a kardosklárák és a Lásbas-nővérek káros befolyásától megszabadítják. Ma a Hegedűs Jánosokat az egész társadalom pártfogolja és harcol is értük.

Hegedűs János tehetséges fiatal, sokat várunk tőle. Államunk minden támogatást megad a számára, hogy tehetsége kibontakozhassék. János azonban nem él a lehetőségekkel. Visszatartja a segítséget, mert Lásbas Gabriellák és kardosklárák hatása alatt áll. Ezek az emberek nagyon jól tudják, hogy mit jelent a serdülő emberek lelkiellenirányítása. Nagyon jól tudják, hogy milyen munkát végezhet egy klerikális beállítottságú „néptanító” és az sem kétséges, hogy „pártfogói”, a legmód művészt is a maguk számára; a saját ügyük szolgáljává akarják formálni.

Igy működik a nép, a haladás egyik ellensége, a klerikális reakció! Hegedűs János mindkét „pártfogóját” a szegedi egyetemről távolították el. De nem szűntek meg tevékenykedni, amint a fenti példa is bizonyítja. És akik még az egyetemen vannak? Álatomosan meghúzzák magukat, vagy szívesen dolgoznak, mint Lásbas Erzsébet és Kardos Klára? A választ reméljük, hogy megkapjuk, nem őtőlük, hanem első sorban azokról, akik felelősek ott létükért.

Sz. I.